

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2025/6849-2

Saksbehandler: Tore Tødås

Dato: 04.06.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Byrkije nasjonalpaarhkeståvroe/Børgefjell nasjonalparkstyre	11/2025	10.06.2025

Børgefjell nasjonalpark og Austre Tiplingen Ivo - søknad om dispensasjon fra verneforskriftene for bruk av helikopter til transport av materialer og verktøy ifb. med vedlikehold av Tiplingen skogstue - Statskog SF

Forvalters tilrådning:

Med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48 fatter Børgefjell nasjonalparkstyre følgende vedtak:

- Statskog SF gis dispensasjon fra §3 pkt. 6.1 i verneforskriften for Austre Tiplingen landskapsvernområde for bruk av helikopter til frakt av materialer og verktøy til Tiplingen skogstue.
- Statskog SF gis dispensasjon fra §3 pkt. 6.1 i verneforskriften for Børgefjell nasjonalpark for bruk av helikopter til frakt av materialer og verktøy til Tiplingen skogstue.
- Dispensasjonen gjelder for inntil 10 flyginger (tur/retur)
- Dispensasjonen for bruk av helikopter gjelder for perioden 10. juli til 1. oktober 2025.
- Dispensasjonen gjelder for flyging fra parkeringsplass ved Sjønes til Tiplingen skogstue.
- Det skal ikke gjennomføres flyging vest for gnr. 28 bnr. 42 jf. kart i saksutredningen.
- Helikopter skal holde en minste høyde på 500 fot (ca. 150 meter) med unntak for avgang og landing.
- Flyging skal utføres på en mest mulig skånsom måte med hensyn til dyre- og fuglelivet i området.
- Statskogs stedlige representant skal orientere helikopterets mannskap om vilkårene i denne dispensasjon før flyging gjennomføres.
- Dersom det er tamrein i området tas det hensyn til denne. Før flyging skal Byrkije Sijte v/Tor Enok Larsen kontaktes for å få oversikt over hvor reinen befinner seg, og slik kunne unngå unødig forstyrrelser.

Begrunnelse:

Gjennomføring av tiltaket innenfor rammen av dispensasjonen med gitte vilkår strider ikke mot vernevedtakets formål og påvirker verneverdiene i liten grad. De angitte vilkårene anses å ha en saklig sammenheng med verneformålet og de hensyn som skal ivaretas, og kan ikke sies å fremstå som særlig tyngende

Hjemmelsgrunnlag

- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 1, vern av Børgefjell/Byrkjæ nasjonalpark, Grane, Hattfjelldal, Røyrvik og Namsskogan kommuner, Nordland og Nord-Trøndelag.
- Forskrift om verneplan for Børgefjell, vedlegg 2, vern av Austre Tiplingan/Luvlie Diehpell landskapsvernområde, Hattfjelldal kommune, Nordland.
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)

Saksopplysninger

Statskog SF søker dispensasjon fra vernebestemmelsene for bruk av helikopter til transport av materialer og verktøy ifb. med vedlikehold av Tiplingen skogstue i Austre Tiplingan landskapsvernområde. Tiltakene som skal gjennomføres på hytta er skifte av syllstokker og innvendig golv og bjelkelag. Det skal byttes kjøkkeninnredning og en del annet inventar. Det skal ikke gjøres endringer på byggets fasade, areal eller andre bygningsmessige tiltak som krever dispensasjon fra vernebestemmelsene. Ettersom omsøkt flygning vil berøre både landskapsvernområdet og Børgefjell nasjonalpark, jfr. kartskisse i søknad må dispensasjonssøknaden behandles etter begge verneforskriftene.

Ihht. verneforskriftens §3. pkt. 6.1 er motorisert ferdsel forbudt på land og vatn, og i lufta under 300 meter. Det betyr at omsøkte tiltak må ha dispensasjon fra vernebestemmelsen etter naturmangfoldlovens §48

For gjennomføring av byggearbeidene er det behov for å transportere inn materialer og verktøy, samt transportere ut bygningsavfall og verktøy etter gjennomført tiltak. Det er søkt om dispensasjon fra 23. juni, noe som fra administrasjonen er påpekt som problematisk ovenfor Statskog da dette er midt i hekke- og yngletid. Austre Tiplingan lvo er pga. sin særegenhet med mange vann, tjern og våtmarker et spesielt viktig hekkeområde for mange arter. Tidligere kartlegginger viser at det er mange forskjellige sårbare og truede arter som hekker i dette området, noe som bla. har ført til at Statskog har innført garnfiskeforbud fram til 1. september.

Det har i saksbehandlingsprosessen vært dialog med saksbehandler i Hattfjelldal kommune. Kommunen må behandle søknad om landing etter motorferdselslovens §6. Noe som gjøres i politisk utvalg. Nasjonalparkstyret behandler søknad om dispensasjon fra forbudet om å fly i lufta under 300 meter. Merk her forskjellen i regelverkene med at kommunen kun gir tillatelse til selve landingen, men at det er de samme hensynene som skal tas ift. tiltakets påvirkning.

For gjennomføring av bygningsmessige tiltak er det klart mest ønskelig at slike transporter foregår på snøføre med snøscooter da dette påvirker verneverdiene minst. I omsøkte tiltak skal det transporteres materialer som ikke kan utsettes for fukt under lagring (gulvbord, kjøkkeninnredning mm) Det er ikke praktisk mulig med utendørs lagring i området på vinteren uten at materialene tar skade og ødelegges.

Ut fra verneverdiene er det ønskelig å flytte aktivitet med helikopterflyging lengst mulig ut i sesongen da den vil ha mindre negativ påvirkning. Tiltakshaver har forsøkt å hensynta dette ut fra tilbakemeldinger fra administrasjonen, tross at det har medført en del praktiske utfordringer ift. gjennomføring. Flyging i hekke- og yngletid kan medføre at rugende fugl forlater reiret med resultat at hekkingen blir mislykket, enten ved at fuglen forlater reiret over en lengre periode, eller at egg og unger blir eksponert og predert av rovdyr. Denne faren er økende ved økende aktivitet, gjentagende flygninger vil med andre ord øke risikoen for å ødelegge hekkingen.

Fra ca. 10. juli er de fleste artene ferdig med rugingen og ungene begynner å bli mer robuste for forstyrrelser. Dette er bla. bakgrunnen for at ferdselsforbudet på Stekenjokk oppheves på denne datoen. Graden av forstyrrelser vil også være avhengig av hvordan flygingen gjennomføres. Jo høyere

over bakken flygingen gjennomføres, jo mindre vil forstyrrelsen være. Det som har størst negativ påvirkning, er hvis det flys lavt over terrenget hvor støy og luftstrømmer fra helikopter vil skremme dyrelivet.

For å redusere negative effekter av tiltaket foreslås det at flyging ikke tillates før 10. juli, at minstehøyde ved flygingen skal være 500 fot, og at det ikke skal flyges utover vestre Tiplingen som er det viktigste hekke- og yngleområdet. Med disse vilkårene anses tiltaket som akseptabelt.

Dispensasjonen gjelder ikke vest for rød strek på kartet

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal komme frem av beslutningen.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Som kunnskapsgrunnlag er det foretatt oppslag i artskart, naturbase mfl. Tidligere artsregistreringer foretatt av Statskog fjelltjenesten er benyttet som kunnskapsgrunnlag. Det er tatt utgangspunkt i kunnskapsgrunnlaget for ferdselsforbud på Stekenjokk.

Ut fra ovenstående er kunnskapsgrunnlaget tilstrekkelig for å fatte vedtak i saken

Føre-var-prinsippet § 9

Føre- var-prinsippet kommer kun til anvendelse i situasjoner der man ikke har tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 9. Omfanget av aktivitetene er begrenset i tid og rom. Det er satt tydelige vilkår ut fra tilgjengelig kunnskapsgrunnlag. Ut fra disse vurderingene samt satte vilkår mener nasjonalparkstyret at kravene i § 9 er oppfylt

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Bruk av helikopter til transport med de vilkår som er satt vil i liten grad øke den samlede belastningen i område. Transporten skal foregå i et kort tidsrom, etter fast trase. Fra Sjønes til Tiplingen skogstue. §10 tillegges derfor liten vekt.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Hvis aktiviteten medfører miljøforringelse av nasjonalparken, skal kostnadene med retting og/eller tilbakeførelse bæres av tiltakshaver (Jf. § 11 i nml.). Verneområdeoppsynet får i oppdrag å rapportere eventuelle miljøforringelser som følge av dispensasjonen til nasjonalparkstyret.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bruk av helikopter for transport etter yngle- og hekkeperioden anses ikke å ha spesiell negativ innvirkning på verneverdiene utover at det skaper støy i korte perioder.

Vedlegg:

- Søknad av 26.05.2025 fra Statskog SF – søknad om bruk av helikopter.

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Vår ref.
25/1872- 2

Deres ref.

Vår dato
26.05.2025

Vår saksbehandler
Tore Bjørnstad
900 48 023, tbn@statskog.no

Hattfjelldal kommune - Søknad om landingstillatelse med helikopter i Austre Tiplingen LVO i forbindelse med restaurering av hytte

Statskog SF skal i løpet av sommeren restaurere skogstua ved Veste-Tiplingen. Skogstua er primært ei utleiehytte som kan bookes gjennom Inatur, men den fungerer også som tjenestehytte/oppsynshytte for våre ansatte i Fjelltjenesten.

Det skal i løpet av sommeren skiftes syllstokker og innvendig golv og bjelkelag. I den sammenheng skal det også byttes kjøkkeninnredning og en del annet inventar. Det skal ikke gjøres endringer på hyttas fasade.

Arbeidet med hytta planlegges gjennomført i to omganger. Først en periode på to uker fra 23. juni, der grovjobben med syllstokker og golv utføres. Deretter en uke i første halvdel av august der arbeidet med innredning utføres. Det søkes i denne sammenheng om totalt 10 turer (tur/retur), og da fordelt på 5 turer ved oppstart ca 23. juni og 1 tur ca. 4 juli. Deretter 4 turer i første halvdel av august, mest sannsynlig ca 11. august. Planlagt rute er korteste vei fra Storvollen i Harvassdalen (se vedlagt kart).

Denne søknaden går til nasjonalparkstyret for dispensasjon fra verneforskriften, og Hattfjelldal kommune for dispensasjon fra motorferdselloven.

Med hilsen

Tore Bjørnstad
regionsjef Nordland

Dette dokumentet er elektronisk signert

Vedlegg: 1

Kopi til:
Tore Tødås

